

T.C.
Aile ve
Sosyal Politikalar
Bakanlığı

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/23676
C.6 107

Sayı: 34930642-610-124565
Konu: Soru Önergeleri(7/23676)

29/11/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ahmet TOPTAŞ tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/23676 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99.maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EKLER :
Soru Önergisi Cevabı

Güvenli Elektronik İmza
Ağı ile Aynıdır

29/11/2013

Ayşe YÜCEL
Sekreter

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Adres : Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesi 2177.Sokak No:10/A
Çankaya/ANKARA
Telefon : (312) 705 58 11
e-posta : sebahattin.bayrak@aile.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi : S. BAYRAK İlçe Sosyal Hizmetler Müdürü
Fax : (312) 705 58 97
Elektronik Ağ : www.aile.gov.tr

Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Ahmet **TOPTAŞ**'a Ait 7/23676 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergeseine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili soru önergesinde;

“Türkiye’de çocuk gelin olarak adlandırılan kız çocuklarının erken evlilik yaptıkları acı bir gerçektir. Her dört evlilikten birisi çocuk gelin evliliği olduğu iddiaları bulunmaktadır. Yine Mahkeme kararı ile kız çocuklarının yaşlarının büyütülmesi oranında artışlar bulunmaktadır.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Türkiye’de kız çocuklarının evlenme yaşı oranı nedir? Son 5 yıla göre kız çocuklarının evlenme yaşı oranını açıklar mısınız?

SORU 2: Son 5 yılda yıllara göre mahkeme kararı ile yaşlarını büyüterek evlenen kız çocuğu sayısı ne kadardır?

SORU 3: İllere göre çocuk gelinlerin sayılarını açıklar mısınız?

SORU 4: Son 5 yılda yıllara göre mahkeme kararı ile yaşlarını büyüterek evlenen kız çocuklarının oranlarındaki artışlar nedir?

SORU 5: Bakanlığımızca çocuk gelinlerin oranlarını düşürmek için ne tür çalışmalar yapılmaktadır? Açıklar mısınız?

CEVAP 1-2-3-4-5: Bakanlığımızca 2011 yılında gerçekleştirilen Türkiye’de Aile Yapısı Araştırması verileri aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 1: Cinsiyete ve İlk Evlenme Yılına Göre 18 Yaşından Önce veya Sonra Evlenmiş Olma Durumu (İlk Evlilik)

	Erkek		Kadın		Toplam	
İlk Evlenme Yılı	18 yaş altı	18 yaş ve üzeri	18 yaş altı	18 yaş ve üzeri	18 yaş altı	18 yaş ve üzeri
2006-2011	0,3	99,7	7,6	92,4	3,8	96,2

Tabloda da görüldüğü gibi 2006-2011 yılları arasında erkeklerin yüzde 0.3’ü, kadınların ise yüzde 7,6’sı 18 yaşın altında evlenmiştir. 18 yaşından önce yapılmış evliliklerde 2001-2005 yıllarına göre %52,5 oranında düşüş sağlanmıştır.

Bakanlığımız, erken yaşta evliliklerin önlenmesi konusunda toplumsal bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları ile kamuoyuna yönelik bilgilendirme çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca erken evliliklerin ortaya çıkaracağı sorunları ve sağlıklı evliliklerin önemini

vurgulayan paket programlar da (Aile Eğitim Programı, Ulusal Aile Eğitim Programı, Kadının İnsan Hakları Eğitim Programı vb.) uygulanmaktadır. Erken yaşta evlilikler ile ilgili, gerek Bakanlığımıza ulaşan ihbar ve şikâyetler gerekse medyada yer alan haberler titizlikle incelenerek kollukla işbirliği içerisinde konuya müdahil olunmakta ve gerekirse çocukların koruma altına alınması sağlanmaktadır.

24 Mart 2009 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde oluşturulan Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu, kurulmasını takiben çalışmalarına hızla başlamış, Komisyon bünyesinde "Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine İlişkin Uygulamaların İncelenmesi", "Erken Yaşta Evlilikler", "Eğitim Sistemimizdeki Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Yeri" "Çocuk Cinsiyeti Nedeniyle Kadın Üzerinde Oluşturulan Psikolojik Şiddet, Başlık Parası ve Geleneksel Evlilikler", "Mobbing (İşyerinde Psikolojik Şiddet)" konularını araştırmak ve incelemek üzere alt komisyonlar kurulmuştur. Bu anlamda KEFEK, gerek kadın erkek eşitliğinin uygulamaya yansıtılmasında gerekse sorun alanlarına yönelik çözüm önerileri geliştirilebilmesinde önemli role sahiptir ve kadın-erkek eşitliği konusunun devletin en üst düzeyinde ciddi şekilde ele alındığını açıkça ortaya koymaktadır.

Bakanlığımız Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü bünyesinde Erken Yaşta Evlilikleri Önleme konusunda bir birim kurulması öngörülmüştür. Bu çerçevede birim konu hakkındaki çalışmalarına başlamış olup, Uçan Süpürge Kadın İletişim ve Araştırma Derneği'nin "Çocuk Gelinler Projesi"nin ikinci ayağında, yurt dışında çocuk evliliklerinin geleneksel bir pratik olarak yaşandığı ülkelerde sivil toplum kuruluşları ve hükümetler tarafından yürütülen çalışmalar incelenmiştir.

Bununla birlikte 17 Mayıs 2013 tarihinde Bakanlığımız koordinasyonunda, oluşturulan birimin işleyişinin ve yürütülecek hizmet modellerinin değerlendirilmesi amacıyla üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, Milli Eğitim Bakanlığı, TÜİK, Kalkınma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ankara Barosu Gelincik Merkezi, Unicef, UNFPA' dan temsilcilerin katılımlarıyla "Erken Yaşta ve Zorla Evlilikler Çalıştayı" gerçekleştirilmiştir. Çalıştayda alınan kararlardan biri de Bakanlığımızın erken yaşta ve zorla evlilikler konusunda yürüttüğü çalışmalarda işbirliği sağlanması amacıyla bir komite kurulması olmuştur. İlgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve Ankara Barosu temsilcilerinden oluşan "Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerin Önlenmesi Komitesi" 18.07.2013 tarihinde kurulmuş ve komite ilk toplantısını 24.09.2013 tarihinde gerçekleştirmiştir.

2011 yılı Aile Yapısı Araştırması, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsünün 1968 yılından buyana ülke genelini temsil eden bir örnekleme beş yılda bir yapılan "Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması" ve TÜİK tarafından 2013 yılında yayımlanan "İstatistiklerle Çocuk 2012" adlı yayının üzerinde yapılan değerlendirme sonucunda erken evlilik sorununun hızla azaltılmakta olduğu görülmektedir.